

На пасяджэнні пятай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сёмага склікання старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА праанансавала на сёння сумеснае пасяджэнне палат парламента з удзелам Прэзідэнта Аляксандра Лукашэвіча.

«Мы сёння сустрэліся са старшынёй Палаты прадстаўнікоў Уладзімірам Андрэйчанкам, абмеркавалі актуальныя пытанні парадку дня работы дзвюх палат — Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі. Ведасць пра тое, што Прэзідэнт хачеў выступіць з заявай, мы зварнулі да яго з просьбай, каб Аляксандр Рагужаў выстуіў перад парламентам, дзе яму было б абмеркаваць актуальныя пытанні знешняй і ўнутранай палітыкі. Крайнік дзяржавы прышоў нашу прагону» — сказала Наталля Качанова.

Удзел у пасяджэнні прымуць таксама і члены Канстытуцыйнай камісіі. Як расказала ўчора прасакратар Прэзідэнта Наталля ЭЙСМАНТ, на мерапрыемства запрошаны кіраўнікі розных узроўняў, прадстаўнікі дзяржструктур і людзі, якія фарміруюць грамадскую думку: палітолагі, сацыялагі, кіраўнікі СМІ, журналісты, навукоўцы, блогеры.

«Такім чынам, тая заява, якую Прэзідэнт планавуў зрабіць сёння, прагучыць заўтра ў Авалянай зале парламента, пасля чаго адбудзецца дыскусія па шырокім колае пытанняў», — адзначыла Наталля Эйсмант.

26 МАЯ 2021 г. СЕРАДА № 97 (29466)

ЗВЯЗДА

Заява Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь у сувязі з інцыдэнтам з Дзяржаўным сцягам Рэспублікі Беларусь у Латвійскай Рэспубліцы

Члены Савета Рэспублікі і дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь з абурэннем успрынялі інфармацыю аб дзеяннях у дачыненні да Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь у г. Рызе.

Дадзена ацэнка з'яўляецца працягам недружалюбнай палітыкі Латвіі ў адносінах да Беларусі.

Нацыянальны сгод Рэспублікі Беларусь расцывяе гэта як парушэнне нормаў міжнароднага права.

Правакацыйныя дзеянні латвійскіх чыноўнікаў руйнуюць рэшткі даверу паміж нашымі дзяржавамі, ствараючы напружанне і аддаляючы на нывязначаны тэрмін нармалізацыю адносін.

Адзначаем, што непрыемныя дзеянні Латвіі не выклікалі асуджэння іншых еўрапейскіх краін. А менавіта такія маюцца згоды разнастайнае агульнаеўрапейскае супольнасці.

Нацыянальны сгод Рэспублікі Беларусь патрабуе ад палітычных кіраўніцтва Латвіі неадкладна прыняць меры па недапушчэнні падобных любых дзеянняў, накіраваных на дестабілізацыю абстаноўкі ў сферы міжнародных адносін.

Парламенцкі дзённік

Узгодненая пазіцыя парламентарыяў

Савет Рэспублікі і Палата прадстаўнікоў — за адзіны дзень галасавання і супраць зневажання сцяга

Учора адбылося пасяджэнне пятай сесіі Савета Рэспублікі сёмага склікання. На парадку дня стаяла адно пытанне: «Аб звароце палат парламента — Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь да Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь». Але потым парадок дня дапоўнілі прыняццём заявы ў сувязі з інцыдэнтам з Дзяржаўным сцягам Рэспублікі Беларусь у Латвіі.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей СІВЕЦ агучыў зварот палат парламента да Прэзідэнта з просьбай унесці ў Палату прадстаўнікоў законпраект аб змяненні Канстытуцыі, які прадугледжвае магчымасць правядзення выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў 29-га склікання адначасова з правядзеннем выбараў у Палату прадстаўнікоў восьмага склікання. Паводле слоў Сяргея Сіўца, дадзенае пытанне было абмеркавана 19 мая на сумесным пасяджэнні палат парламента. Пасля непрацяглага абмеркавання сенатары зварот падтрымалі аднагалосна. Такім чынам, правядзенне мясцовых выбараў у Беларусі могучь перанесці на 2023 год (раней гэтыя выбары меркавалі правесці ў наступным годзе).

Сенатары таксама выказалі, гаворачы мовай дыпламатаў, расчуці і аднадушны пратэст з прычыны дзікунаска, абуральнага выпадку 24 мая з беларускім сцягам у Рызе. Яны прынялі заяву Нацыянальнага сходу ў сувязі з гэтым інцыдэнтам. Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОў і разам з журналістамі прызнаў, што даўно прадуць у сферы міжнародных адносін. Але ўпершыню сутыкнуўся з такімі ганебнымі паводзімі афіцыйных асоб суседняй краіны, у дадзеным выпадку мэр Рэгі і міністра замежных спраў Латвійскай Рэспублікі. Нават у складаных гады халоднай вайны і жорсткага ідэалагічнага супрацьстаяння палітычныя апаненты Савецкага Саюза не дэваліравалі свае падобных здзекаў з дзяржаўных сімвалаў замежных краін.

Сяргей Рачкоў нагадаў, што напярэднія сесіі Савета Рэспублікі члены яго Прэзідыума на сваім пасяджэнні далі дакладную ацэнку інцыдэнту які грубаў і непрыемнаму парушэнню норм міжнароднага права. Гэта супярэчыць усім правілам добраахвотнага, якое раней існавала ў Беларусі з Латвіяй. Абодзве краіны яшчэ аднасна нейтральныя партнёры на супраціўчалі ў і эканаміцы, і ў гуманітарнай сферы. Але апошнім часам дзеянні суседзяў выйшлі за межы нармальных адносін.

СТАР. 2

Кавуны ў прамысловых маштабах

З расады аграном Іван ФЯДОТАЎ.

На палях ААТ «Расвет імя К. П. Арлоўскага» Кіраўскага раёна праступілі да высадвання кавуны ў адкрыты грунт. У гаспадарцы гэтую культуру вырошчваюць ужо другі год. Планаўца высадзіць

каля 30 тысяч штук расады на пяці гектарах. Кавуны ў прамысловых маштабах на тэрыторыі Магілёўскай вобласці вырошчваюць толькі ў гэтай гаспадарцы.

Акцэнт

Адказваць на сучасным узроўні

Беларускія і расійскія эксперты — за канструктыўныя прарановы і падыходы ў барацьбе са знешнімі выклікамі і паразамі

Міжнародная канферэнцыя «Супрацьдзеянне знешнім выклікам і паразам: парламенцкае вымярэнне Саюзнай дзяржавы», дэючы інфармацыйным тэхналогіям, адначасова адбылася на чатырох пляцоўках — Нацыянальнага прас-цэнтра Беларусі, Міжнароднага інфармацыйнага агенства «Расія сёння», а таксама ў студыях Санкт-Пецярбурга і Ніжняга Ноўгарода. У дыскусіі ўзялі ўдзел дэпутаты Парламенцкага сходу, парламентарыі, прадстаўнікі міжнародных арганізацый, міністэрстваў і ведамстваў Беларусі і Расіі, а таксама вядучыя эксперты ў галіне права і палітологіі, навукоўцы і выкладчыкі ВНУ абедзвюх краін.

Экспертная супольнасць абмеркавала спосабы процідзеяння знешнім выклікам і паразам, выбарчае заканадаўства, а таксама практыку яго прымянення суседнімі краінамі. Асабліва ўвагу выстулючы ўдзялілі пытанніям захавання гістарычнай памяці, супрацьдзеянне спробам гераізацыі нацызму і перагледу вынікаў Вялікай Айчыннай вайны.

Як адзначыў старшыня камісіі Парламенцкага сходу па пытаннях знешняй палітыкі, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОў, Рэспубліка Беларусь і Расійская Федэрацыя адлучаюць бесперапынны нацыўма і перагледу вынікаў Вялікай Айчыннай вайны.

СТАР. 2

Вандроўка патрыёта

Месціслаўскі Суздаль або бялыніцкае Заазер'е?

Якія мясціны прарануе наведальнікі ў найбліжэйшы час Магілёўская вобласць

Як аўтар праекта «Вандроўка патрыёта» магу адказаць, што патгледзець на Магілёўшчыне ёсць што. Воліты кароткіх падарожжаў па невялічкіх гарадах і вёсках кажа, што прыпыніцца на дзень-два, нават калі ты турыст-адзіночка, ёсць дзе. На рабных сайтах можна знайсці і адрасы гасцініц або аграс-дзіб, і славутасці канкрэтнага тэрыторыі. І нават кароткую гістарычную даведку. Я, напрыклад, дагучу жыць пад уражаннем чавускага Міжрэчча з яго казачкім паходжаннем, хоймскага парку атраццываць з іх яшчэ часоў Савецкага Саюза котам агляду і «Вясёлымі горкамі», месціслаўскага Суздаль з яго сярэднявекавымі лабудовамі, самабытнага Бабурыска, якім захаваліся беспрэцэдэнтны гатэры рамана Ільфа і Пятрова Шуры Балаганова. І ніхай і перапрахальных кучоках нашай глыбіні крыку культуры сэрвіс, дух канкрэтнага населенага пункта,

Унікальны помнік архітэктуры ХІІІ—ХІХ стагоддзяў — Жыліцкі палацава-парковы ансамбль.

Яго таліяміцы, якія так прыемна знаходзіць і адкрываць, варты таго, каб пра іх даведкацца.

СТАР. 3

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБИЦА

У штогадовы рейтинг 250 самых багатых людзей Вялікабрытаніі трапілі 15 ураджэнцаў СССР

У такі спіс, складзены газетай The Sunday Times, трапілі 15 ураджэнцаў Савецкага Саюза, у тым ліку Раман Абрамовіч, Алішэр Усманов і Міхаіл Фрыдман.

Узначальвае рейтинг ураджэнец Адысі Леонард Блаватнік, багачэ кіраўнік, па даных Forbes, складае 32,4 мільярда долараў. Заснавальнік USM Алішэр Усманов заняў шостае месца ў рэйтынгу — гэта самы высокі паказчык сярод расійскіх мільярдэраў у Вялікабрытаніі. Яго багацце ацэньваюць у 18,4 мільярда долараў у леташнім рэйтынгу Усманов займаў 7-е месца. Акрамя таго, у спісе 250 найбагацейшых Вялікабрытаніі аказаліся ўпадальнік лондзскага клуба «Чэлсі» Раман Абрамовіч, саўладальнік Альфа-банка Міхаіл Фрыдман, стваральнік дадаткаў для знаёмстваў Андрэй Андрэев, удава былага мэра Масквы Алена Батурына, удава грузіноўскага мільярдэра Бадры Патракашвілі Іна Гуадаўца, бізнесмен з Казахстана Уладзімір Кім і іншыя.

Сцэнарый і рэжысёр Бараданскі падае іск аб банкруцтве кінастудыі «Ленфільм»

Знамітыя савецкі і расійскі сцэнарый і рэжысёр Аляксандр Бараданскі ініцыяваў справу аб прызнанні банкрутам кінастудыі «Ленфільм».

Як гаворыцца на партале Аднадзяна Федэральнага рэстаўрацыя звестак аб банкруцтве Бараданскі мае намер звярнуцца ў арбітражны суд з заявай аб прызнанні даўжніка «Ленфільм» банкрутам. «Запазычаннасць даўжніка пацвярджаюцца рашэн-

нем Арбітражнага суда горада Масквы», — паведамілі партал «Федэрсурс». Сцэнарый Бараданскі, адзін з вядучых віцеўскіх кінарэжысёраў, аўтар і саўтэр сцэнарыяў больш чым 30 мастацкіх фільмаў, у ліку якіх — «Афоня», «Мы з джаза», «Варшавшляўскі стралок», «Зімовы вечар у Гагра», «Кур'ер» і многія іншыя, на працягу двух з лішнім гадоў не можа атрымаць з кінастудыі доўг у 2 мілья рублёў.

7 лютага 2019 года Арбітражны суд Масквы задалоўваў яго іск да «Ленфільма» аб вышчале 2 міль рублёў ганарару за сцэнарый да фільма пад рабочай назвай «Снежань 1917» пра гісторыю стварэння УНК пад кіраўніцтвам Фелікса Дзяржынскага. Аднак «Ленфільм» да гэтых часоў так і не вышчалеў Бараданскаму належнае ўзнагароджанне.

З англійскага замка укралі ружанец Марыі Сцюарт

З замка Арндэль у Заходнім Сасексе укралі гістарычныя каштоўнасці на 1 мільярд фунтаў стэрлінгаў (амаль 1,5 млрд долараў), у тым ліку залаты ружанец, які каралева Шатландыі Марыя Сцюарт перабрала ў дзень пакарэння смерцю 8 лютага 1587 года.

У паліцыя прадстава паведаміла BBC News, што злападці прабраліся ў замак праз новы іслаў зашкёўваю шафку, каб укрэціць гэтыя рэчы. Ва ўраўненых прадметаў ёсць плаўны колт, але іх унікальнасць і гістарычная значнасць робіць іх неадзінымі, плаўчу ў Арндэль. Прафесар крэмліналісты ў ўніверсітэце Брытан Пётр Скуйрэй выказаў меркаванне, што падобныя гістарычныя каштоўнасці звычайна крадуць дзеля перапродажу велікім багатым калекцыянерам.

КОПАТКА

Дзяржаўны сцяг Беларусі і колія Сцяга Перамогі падняты на Эверэст.

Дзімітрый Піневіч прадставіў на сесіі Сувеснай асамблеі аховы здароўя вопыт Беларусі па барацьбе з COVID-19.

Нацбанк вышчалеў у абарачэнне памятнай манеты да юбілея Шамкіна, Мележа і Крапавы.

Намінальная налічальная сярэднямесячная зарплата ў Беларусі ў 2020 годзе склала Br1254,6.

Напярэдадні Дня пагранічнікаў у Бельгіяччэ ўста-навілі памятны знак.

Грузіз з 1 чэрвеня адкрывае сушапутныя граніцы.

У Баранавіцкім раёне на пашы знайшлі боепрыпасы часоў вайны.

Напярэдадні І САМЫ ВЯЛІКІ МУРАЛ — ПРА КОСМАС

Карэспандэнт «Звязды» ў Віцебску на свае вочы убачыў, як завяршаецца рэканструкцыя з пашырэннем у два разы праезднай часткі на вуліцы Гагарына. І велікі быў уражанні ідэяў энтузіястаў намальваць у канцы не самы вялікі ў Беларусі (а мо і ў Еўропе) малюнак на фасадзе двух складскіх карпусоў. Безумоўна, на камісную тэму. На адкрываць ужо запрасілі вядомых людзей, якія маюць дачыненне да космосу. У прыватнасці, Ілана Рыва Маска — амерыканскага прад-прымаўніка, інжынера. Адпаведны ліст адраўляны.

НА БЕЛАРУСКІМ ТРАКЦЕ

Так ужо склаўся даўно, што ў горадзе над Заходняй Дзвіной да міжжурнага фестываля мастацтваў «Славенскі базар у Віцебску» адноў у эксплуатацыю нешта маштабнае. І работні вядучыя заўбываюць ад «базару» да «базару». Напэўна, толькі ў сталецці Падзвіння такая традыцыя.

Сёлета самы папулярны і вядомы фот на поставецкіх прасторы правядуць трыццаці раз. Афіцыйнае адкрыццё — 15 ліпеня. Летас, незадоўга перад афіцыйнымі фанфарами, у Летнім амфітэатры — галоўнай сцэнічнай пляцоўцы культурнага праекта — з удзелам Прэзідэнта краіны прэзентавалі аб'юльце Паласці пугавоў, які знаходзіцца каля аўтобусага і чыгуначнага вакзалу.

СТАР. 3

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Мазырскі раён

ПАСКОРАНАЕ РАЗВІЦЦЕ МАЗЫРШЧЫНЫ

Стаўка на сям'ю, спорт, творчасць і прамысловасць

Мазыр — другі па велічыні горад Гомельскай вобласці. А Мазырскі раён, дзе спецыялізуецца на вытворчасці малака, мяса, яек, зерня, бульбы, гародніны, займае 160 тысяч гектараў. Аднак галоўная роля ў развіцці мясцовай эканомікі належыць прамысловасці, якая прыносіць вобласці 36,5 % ад агульнага аб'ёму вытворчасці прамысловай прадукцыі. 68 % выбравленых у раёне тавараў экспартуюцца ў 55 краін свету. Мазырскі раён лічыцца раёнам, які дэманструе развіццё. У межах праграмы паскоранага развіцця раёна за два гады рэалізавалі 154 мерапрыемствы, на фінансаванне якіх накіравана 1,6 мільярда рублёў, расказала карэспандэнтка «Звязды» пра дасягненні краю ў розных галінах жывы старшыня Мазырскага райвыканкама Алена ПАУЛЕЦКА.

ка абмялява ды сёлета вярнулася ў рэчыца. А летас завершана будаўніцтва новай берагавой раўнальнай станцыі.

— Мы паглыбляем рэчышча Прыпяці ўвесь час, бо ў нас ёсць і беларускае раёнае парашодства, і рачны порт. Мы робім для нашых будаўнічых арганізацый намыўніцы, які пасля выкарыстоўваюцца для пліт і жалезабетонных вырабаў.

Неўзабаве ў горадзе паняцца актыўны вясенне-летні перыяд. Да пляжнага сезона акрамя ўладкавання класічных «грыбоў» ды раздзівальняў, упарадкавання пад'ездаў да ракі санслужбы шотландскае бюрцы пробы вядзі, таму заўжды дакладна вядома, калі можна купацца.

— Вавіць час на Прыпяці прыязджаюць не толькі мясцовыя, але і госці са сталіцы і нават Расіі. Рыбакі таксама любяць тут адпачыцца.

Прыпяць, якая цягнецца па Мазырскім раёне 109 кіламетраў, вавіць мостава адпачывальнікаў. Мы вырабляем тэрыторыю, таму размясціцца можна з камфор-

«РАЗВІВАЮЧЫ ТАЛЕНТЫ, РАСЦЁМ ДУШОЮ»

Такім слоганам сустрэка наведвальнікаў Мазырскі цэнтр творчасці дзяцей і моладзі, які восенню, пасля рэканструкцыі і капрамонту, адчыніў дзверы для моладзі Мазыршчыны, каб напоўніць раскрываць свае здольнасці і дэманстраваць таленты.

У будынку прадумана выкарыстаны кожны куточак. Актавая зала са сцэнай і мультымедзія для трансляцыі відэамаатэрыялаў і прэзентацыі. Зроблены прасторы для тэматычных выстаў.

Асобная выставачная зала выканана ў шматфункцыянальнай фармаце. Тут можна падзіць і навучанне — ёсць металакерамічная дошка для работы ступусамі. На калідорах у цэнтры арганізавана галерэйная сістэма. Рэкарацыйны зым з інфармацыяй пра гурткі і педагогаў дапа-

Выкладчык студыі выйленчага мастацтва Вілота КАЛЕСНІК.

магаюць выбраць занятак па душы.

— Мы самі прадумалі дызайн, заказалі неабходнае абсталяванне, якое вымрлі да міліметра, каб яго было не проста прыгожым, але і максімальна функцыянальным. Мы ўвайлі, як павінен выглядаць кожны кабінет, і дакладна пад яго рабілі заказ. Я ўсё цвёрп ведаю пра будаўнічым матэ-

рыялы, — смеяцца дырэктар цэнтра Алена КАЗАЧУНКА. — Нават словыкі мы заказвалі мянш, каб у іх можна было мянш узровень паліч пад памер работ, а каб трэба выехаць на паленр — каб іх разбіраць.

Разынка цэнтра — уласная гукаізольаваная студыя з гукаізольаванымі панэльмі і прафесійным абсталяваннем — студыйнымі маніторамі, мікрафонам, навушнікам, праграмным абсталяваннем. Падобны студыі больш у раёне няма.

Пра кожную дробзь цэнтра гаспадыня можа расказаваць дасканалы. Гэтаксамма, як і пра творчых супрацоўнікаў.

— Майстар-педагог Святлана Саратокіна, напрыклад, вучыць дзяцей працаваць з саломкай. Сама нахрытоўвае і захоўвае матэрыялы. Алена Маліноўская, кіраўнік ансамбля «Задорынка», вучыць іграць на баяне, акардэоне.

(Заканчэнне на 7-й стар.)

ДАРОГІ, ПРАЦА, ЖЫЛЛЁ

2020-ы быў для трына годна складаным, які, тым не менш, завяршыўся удаля.

— Праграма паскоранага развіцця, узгодненая губернатарам, стала добрым штуршком для прадпрыемстваў, каб ішчы больш здзіляць пакупніцкую якасці і цаной. Былі створаны і новыя рабочыя месцы, — заўважыла старшыня. — 222 мерапрыемствы па добраўпарадкаванні, капрамонтцы і новым будаўніцтвам, якія амаль цалкам выканалі за 2020-ы, закліканы надаць другое дыханне самаму Мазыру. У тым ліку рамонт дарог і адкрыццё новага дзіцячага садка № 41. У горадзе пастаняна расце колькасць аўтамабіляў, таму ўдасканаленне дарог было надзвычайным пытаннем.

Капамонт дарожнага пакрыцця зроблі на Рыжкова, Ульянаўскай і Папырліва да чатырохпалоснаму. Штогод у раёне будуюцца 65—80 тысяч м² жытля. Восі і сёлета з'явіцца 68,7 тысяч новых «квадратаў» у шматпавярховых дамах і 25 тысяч індыўідуальных забудовлі. З гэтай задачай спраўляюцца 17 мясцовых будаўнічых арганізацый.

ЭКНАМІЧНЫ ФОРУМ, ПЛЯЖНЫ АДПАЧЫНАК, «ПАЛЕСКАЯ ВЕДА»

На Мазыршчыне ёсць дзе працаваць і адпачыцца, утулілена старшыня. Насельніцтва раёна — каля 128 тысяч чалавек, занятага насельніцтва — 56923, з якіх 5279 — працоўныя пенсіянеры. Сярэдняя працягласць жыцця засталася на ўзроўні 74,5 года, нягледзячы на пандэмію, а яшчы мазырчане сталі больш займацца спортам.

— Летас у спорт было ўключана 27 тысяч чалавек, а сёлета фізкультурнай займаецца ужо больш за 32 тысячы, якія наведваюць спартзалы ды басейн. Апошні загрузаны з шасці раніцы да адзінаццці вечара.

Прыпяць, якая цягнецца па Мазырскім раёне 109 кіламетраў, вавіць мостава адпачывальнікаў. Мы вырабляем тэрыторыю, таму размясціцца можна з камфор-

— Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Яшчы адважны момант кіравання раёнам — адкрыццё. Жыхарам не толькі даюць магчымасць працаваць і адпачыцца, але і расказваюць, куды і як ідуць сродкі. Сярэдні заробак у раёне цвёрп 1302,5 рублёў, там і не дзіва, што замцаўчаньскія храмы, адмоўлены летас, Мазырскі драматычны тэатр імя І. П. Мелека.

Каларовая «вопратка» і намалеваныя аканіцы

Аккрама будаўніцтва новага і рамонтна існуючага жытля, у Мазыры дораць будынкам яшчы і прыгожую «знешнасць». Дамы ўздоўж набярэжнай, напрыклад, не проста сталі свежапавараванымі, але і прыдзілі «макіяж» — у выглядзе намалеваных аканіц ды арыгнальных ліштваў, а месцамі нават і цаглянай кладкі, якая здалёк выглядае як сапраўдныя.

Летас у раёне здалі шосьць шматпавярховыкаў, з якіх два з цэлы. У іх 744 кватэры, 152 з якіх у палітэматычных. На той момант у раёне было 300 такіх сем'яў, так што, бадай, папаварадзу палепшыла умовы жыцця. Сёлета ў раёне з'явіцца яшчы восем жылых будынкаў: пяць панельных і тры цагляныя, расказала дырэктар

Новы 11-ы мікрараён Мазыра.

— Мы вырашылі зламаць колеравы старэцкія. Перскавы і руковы колер ужо надакучылі, хацелася больш яркасці. Шэрыя, зялёныя, пастельныя, арнажыя адценні зроблі дамы яркавымі, — падзілілася дырэктар УКБ. — У новым мікраравене Бабры прадугледжваем адрасу пад'езду, а на тарцы дома, які ішчы праектуецца, хочам зрабіць сцёну-экран, на якім будучы мянцця карцінкі. Гэта яшчы і крыніца прыбытку для яго жыхароў, бо можна і рэкламу светлаву пускаць.

Не забываюцца і на безбар'ернае аспродзе. Аккрама звычайных пандусаў ды пад'ёмнікаў, у Бабры хочучь зрабіць ліфт, які будзе рухацца з нулявога паверха і ўбудовацца ва ўваходную групу пад'езда, што зручна для калісака.

Летам — плануюць пацяць у мікраравене Чыгуначны будаўніцтва дзевяціпавярховка, дзе на моты гарачага водазабеспячэння, ацяплення і гатавання ежы будзе выкарыстоўвацца электраэнергія. А ў перспектыве на месцы былой дзіцячай бальніцы збудуюць тры дамы, у якіх прадугледжана двухузроўневая паркуока.

Дырэктар прадпрыемства «Упраўленне капітальнага будаўніцтва Мазырскага раёна» Анжэла МАЗГО.

Намеснік генеральнага дырэктара па ідэалагічнай рабоце ААТ «Мазырскі домабудуўнічы камбінат» Волга САБАЛЁВА.

Прадпрыемства «Упраўленне капітальнага будаўніцтва Мазырскага раёна Анжэла МАЗГО, якое займаецца забудовай новых мікраравеняў «пад ключ»:

маленькіх і для большых дзяцей. А двараы дарогі розны з бетону. Усё «папаліцы» энергаэфектыўна.

Новыя дамы, метр у якіх каштуе ў сярэднім 1054 рублёў, таксама цяпер маюць уласны колеравы характар, і злібляць іх нечымчым. бо на фасадах у кожнага цэлы россып колераў, які пры гэтым выглядае велімі гарманічна. А металапрофілі на лоджыях некаторых дамоў выкананы ў такой расфарбоўцы, што, здаецца, зроблены з сапраўднай драўніны. Два панельныя дамы каля ракі ўвогуле, лічы, маюць уласны плек: вышэй з кватэры і праз сотно метраў спусціся на бялётны пясак.

Загядніч дзіцячага асплі-садка № 41 Волга ШАУЧЫНКА.

Лега-цэнтр і інтэрактыўная пясочніца на Планеце дзяцінства

У новых мікраравенях Мазыра поўнасцю вырашана пытанне крокавай даступнасці дашкольнай устаноу, сцягваюцца ўлады. Прычым сацыяльна аб'екты не толькі практычныя, але і адмысловыя, які, напрыклад, новы будынак асплі-садка № 41, які ўвайце сабой прыклад сучаснага падыходу да арганізацыі выхавачага працэсу.

Зонуку ён выглядае як казачны замак са шклянымі сценамі і разлічаны на 17 груп (330 дзяцей). Аккрама сучаснай інтэрактыўнай метадыкі навучану, тут арганізаваны блок для медперсоналу, дзе можна на мес-

цы зрабіць масаж, фізіяпрацэдур, кісла-родныя кампліты. Зроблены басейн, арганізаваны камп'ютарны клас на аснове тэхналогій, набліжаных да ўспрымання дзецьмі. Усё абсталяванне, дарэчы, — з айначын матэрыялаў.

Садок настолькі вялікі, што першы час тут можна заблукваць. Каб паспець даставіць гадаванцам ежу, карыстаюцца спецыяльным ліфтам, усюго іх два — пасажырскі і грузавы.

На гэтым унікальнай здыбкі дзіцячага садка не канчаюцца. Узвч хоць бы прастороную зону рэкарцыі — на другім паверсе з вялікімі шклянымі сценамі — гэты пакой шматфункцыянальны.

— Тут можна падзіць семінары любога ўзроўня, бацькоўскія сходы, выставы, выпускныя, іграць у вялікія шахматы, якія ў нас ёсць, — паказвае ўладанні загядніч дзіцячага асплі-садка Волга ШАУЧЫНКА.

Гуляныя пакоі — сціплае абазначэнне для таго, што ў ім знаходзіцца. Тут арганізавана зона для дзетак да трох гадоў і ад трох да шасці. Ёсць і басейн з шарыкамі, і горка, і лябрынтэ. — Проста не верыцца, што такое зроблена ў дзіцячым садку. Адзіны ў раёне лега-цэнтр таксама тут: пад нагляданм выхавальнікаў малым могуць будаваць што заўгодна проста на спецыяльных лега-сталях, з якіх дакладна нічога не зваліцца.

Яшчы адна «разнычак» — дзіцячая пясочніца — крхку зацеменены пакой, што прадугледжана спецыяльна пад яго інтэрактыўныя настрокі.

— Пясок тут падобны на соль, а зверху над ім — праектар, які з дапамогай святла і колеру стварае эфект дапоўненай разнанасці згодна з праграмамі: «прырода», «вулкан», «падоводны свет», «горады». Такая ж інтэрактыўная тут і падлога. У усё разам гэта стварае развіццё малых і не ўплывае на зрок, — падкрэсліла гаспадыня садка. — Заняті тут падзяць на невялікую колькасць дзетак, а найчасцей — для індыўідуальнай работы.

Пакуль першыя гадаванцы толькі пачынаюць прывыкаць да казачнага садка і яго магчымасцяў, а ў супрацоўнікаў ужо мноства новых задумак на будучыню устаноу, якую тут ласкава называюць «Планета дзяцінства».

Выхавальнік дашкольнай адукацыі Святлана ТРУФАНОВА. Старшая група. Заняткі па адукацыйнай галіне канструавання.

ТЭХНАЛАГІЧНАЯ ЖАМЧУЖЫНА ПАЛЕССЯ

Высокатэхналагічны ўстаноўкі, трамвайная дарога, інтэрнаты, Палац культуры, санаторый, кругласутачны медыцыйскі пункт, столовыя, класы з паглыбленым вывучэннем хіміі, спартыўна-тэхнічны клуб, СДЮШАР... У такога рознага і далёка не поўнага спіса аб'ектаў ёсць адна вялікая аб'яднаная — бо яны належыць або пэўным чынам датычацца Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода, які ўжо 46-ы год задае тэмپ развіцця эканомікі не толькі Мазырскага раёна, але і ўсёй краіны. А яго супрацоўнікі, нягледзячы на цяжкую і напружаную працу, без шкадавання аддаюць прадпрыемству дзесяцігоддзі жыцця, бо ўзаем атрымліваюць упэўненасць у сёння і заўтра. Пра спецыфіку працы на заводзе і будаўніцтва комплексу гідракракінгу цяжкіх нафтавых рэшткаў, які мае рэспубліканскае значэнне, расказаў генеральны дырэктар Мазырскага НПЗ Віталь ПАУЛАУ.

МЕГАПРАЕКТ 3 ЭКСКЛЮЗЫўНЫМІ МАТЭРЫЯЛАМІ

Сёння Мазырскі НПЗ — сярэд лідураў нафтаіндустрыяльнай галіны Беларусі і адзін з самых сучасных заводаў у СНД з наборам тэхналагічных аб'ектаў, многія з якіх збудаваны першымі на прасторы Савецкага Саюза. На працягу апошніх 15 гадоў тут амаль кожны год уводзяць у эксплуатацыю новыя ўстаноўкі ці мадэрнізуюць дзеючыя.

З 2014 года на заводзе рэалізуюцца самы маштабны і нафтавай галіне інвестыцыйны праект «Будаўніцтва комплексу гідракракінгу цяжкіх нафтавых рэшткаў» (H-OIL). Ён уключае ў сабе тры асноўныя аб'екты: устаноўку гідракракінгу цяжкіх нафтавых рэшткаў, устаноўку вытворчасці вадароду і устаноўку вытворчасці серы, а таксама 21 аб'ект агульназаводскай гаспадаркі. Сябеда комплекс ужо пачаў запрацаваць.

— Гэта мегапраект, для рэалізацыі якога патрэбны звышзамаганні, — неважны вопыт, які абавязкова адыграе сваю ролю ў пошуку далейшых шляхоў эфектыўнай работы прадпрыемства, — значную кіравніцкую ролю ў гэтым моманце нічога падобнага нідзе не будзе. Гэты комплекс —

апошніе слова ў нафтаперапрацоўцы, і такіх аб'ектаў няма тут і сёння. З яго пускам мы ўвядзем у пералік прадпрыемстваў, якія забяспечваюць глыбока перапрацоўку нафты на ўзроўні 90 %, а выхад светлых нафтапрадуктаў — на ўзроўні 77 %. Гэта істотны скачок для прадпрыемства з пункту гледжання і тэхналагічнага развіцця, і павышэння эканамічнай эфектыўнасці.

Усе работы па стварэнні комплексу амаль завершаны. Паступова ў эксплуатацыю ўводзяцца дапаможныя аб'екты, якія павінны забяспечваць работу комплексу ў цэлым. У прыватнасці атрымана першая прадукцыя на ўстаноўцы па вытворчасці вадароду, якая ўжо выкарыстоўваецца ў тэхналагічным працэсе. Практычна завершаны работы на ўстаноўцы па вытворчасці серы. У заключнай стадыі работы на самім гідракракінгу.

— Неўзабаве плануецца пачаць пераход да пусковых аперацый. На дадзеным этапе я задаволены, як ідуць работы, — акцэсіў Віталь Паўлаў. — Пуск устаноўкі — адказны і няпросты працэс, які адраджае ад тых, што ўжо існуюць, з боку гаспадаркі як самога пуску, так і далейшай эксплуатацыі. Для яго правядзення патрэбны тэмпературы звыш 400 °С, найвышэйшы ціск у 180–190 атмасфераў, да якога нічога падобнага нідзе не будзе. Гэты комплекс —

ў асяроддзі вадароду. Таму ўсё абсталяванне на гэтым аб'екце мае індывідуальны характар, яно не серыйнай вытворчасці і выраблялася спецыяльна для нашага завода і гэтага працэсу.

Вясной НПЗ наведаў прым'ер-міністр краіны Раман Галоўчанка, які высока ацаніў працу нафтавікоў і заўважыў, што праз пастаянную мадэрнізацыю на прадпрыемстве фактычна будуюцца новыя заводы, а таксама падкрэсліў важнасць стварэння новага комплексу для ўсёй краіны.

МЫСЛІЦЬ У 3D

Будаўніцтва комплексу — істотны крок для прадпрыемства і краіны ў цэлым. Мазырскі НПЗ не толькі градытаральны завод, але і аб'ект, які фарміруе эканамічны патэнцыял Беларусі, таму новы збудаванне стане добрым этапам прамысловага развіцця краіны і прадметам для гонару.

Зразумела, што і адказнасць за такі выключны і дарагі (амаль 1,5 млрд долараў) інвестыцыйны праект немаленькая. Для Беларусі гэта будзь што такое ж унікальнае пачынанне, які ўзвядзенне БелАЭС.

— Паўны псіхалагічны ціск і вялікая адказнасць, вядома, існуюць. Аднак у калектыве ёсць разуменне, наколькі сур'ёзна і дбайна трэба падыходзіць да

Упэўненасць у заўтра, несупынная мадэрнізацыя і найноўшыя тэхналогіі

кожнай дробязі дзеля аптымальнага ўводу ў эксплуатацыю, — кажа кіравнік НПЗ. — Кадравая палітыка нашага прадпрыемства будавана такім чынам, што мы стараемся рызыкаваць уласнай кадрамі. Вядома, пераімаем і перадавы вопыт калег. І я лічу гэта правільным. У нас працуюць выпускнікі БДУ і Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта, а таксама тых, хто атрымаў спецыяльнае падрыхтоўчае і стажыроўку на базе аналагічнай устаноўкі ў Балгарыі (г. Бургас), хоча няха крыху і адраджаецца ад нашай па магнутасці і апаратурным афармленні. Наш ліцэнзійны прадводзіць навучальныя семінары. А яшчэ мы набілі тэрмажор, які, па сутнасці, мадэлюе тэхналагічны працэс работы на комплексе. Да таго ж мы прыцягваем да работы

прадстаўнікоў пусканаладачных арганізацый, якія будуць працаваць з нашымі спецыялістамі падчас пуску комплексу ў першым этапе.

Спецыялісты з вышэйшай адукацыі прыходзяць на завод нават на рабочыя пады, з якіх вырастаюць да кіруючых пастоў. Больш за палову мазырскага нафтаперапрацоўшчыкаў маюць за плечыма ВНУ, і гэта адзін з самых высокіх паказчыкаў адукацыі на алейных прадпрыемствах.

Многіх першых нафтавікоў на прадпрыемстве змянілі іх дзеці і нават унукі. Пераёмнасць пакаленняў тут толькі вяртаецца, а вугільны працоўны стаж у некаторых дасягае найвышэйшай амаль стагоддзе.

— Штогод тэхналагічны працэсы на прадпрыемстве ўскладняюцца, і кожны новы — гэта асобная гісторыя, іх проста немагчыма параўнаць адзін з адным. Аднавіцца патрабуецца ўсё большае кваліфікацыя. Аператар з 1980-х гадоў і сённяшні — проста неспустаны спецыяліст, гэта зусім іншы ўзровень ведаў. У аператара павінна быць 3D мысленне, каб правільна зрагаваць на любую сітуацыю. У яго тысячы пады для кантролю, і ён павінен уявіць, што адбываецца ўнутры кожнага трубаправода і апарата. Не кожны на гэта здольны, — падкрэсліў Віталь Паўлаў. — Тым не менш, нягледзячы на такую складанасць і патрабаванні, людзі імкнучыся да нас на работу, бо мы забяспечваем стабільнасць.

БІТУМНЫ БУМ, ДЫЗЕЛЬНА-БЕНЗІНАВЫ АСАРТЫМЕНТ І ЧЫСТАЕ НАВАКОЛЛЕ

Нягледзячы на важнасць значэння комплексу гідракракінгу цяжкіх нафтавых рэшткаў (H-OIL) для завода і краіны, яго будаўніцтва — гэта адзін з элементаў развіцця прадпрыемства. Вядома, што тут не забываюцца і пра эксплуатацыю дзеючых тэхналагічных аб'ектаў, бо гэта асноўная работа, якая забяспечвае надатмангата фінансамі.

Штогод паралельна з узвядзеннем новых аб'ектаў аднаўляюцца і рамонтуюцца існуючыя. Самы маштабны рамонт з элементаў мадэрнізацыі на заводзе адбыўся ў 2019-м падчас рэканструкцыі камбінаванай устаноўкі каталітычнага кракінгу. Праведзены ён быў у рэкордныя тэрміны — тры месяцы замест двух гадоў. Вынікам вялікай працы стала павелічэнне вытворчасці высокаактанавых кампанентаў бензіну — метыл-трэ-т-бутылавага эфіру і алкілату.

Першыя крокі на міжнародны рынак прадпрыемства зрабіла яшчэ ў канцы 1980-х. А ў новае тысячагоддзе нафтавы асілак увайшоў міжнародна прызнаным прадпрыемствам, атрымаўшы сертыфікат якасці (ISO 9001). Большая частка прадукцыі НПЗ (70-80 %) цяпер экспартуецца ў больш як 20 краін свету, і экспартны патэнцыял пастаянна расце. Завод таксама здольны забяспечыць неабходнай паліўнай прадукцыяй усе алейныя рынкі.

Летась тут выпусцілі і рэалізавалі рэкордную колькасць бітуму — каля 650 тысяч тон, 410 тысяч з якіх пайшлі на ўкраінскі рынак. Гэты прадукт называў вытворчым драйверам 2020-га.

— Пра гэтым яшчэ праводзіўся шэраг мерапрыемстваў па аптымізацыі дзеючых аб'ектаў і атрыманні ілваваення вытворчасці больш рэнтабельных прадуктаў, такіх як бензін, дызельнае паліва, прапан-прапіленавая фракцыя. Апошні прадукт на цяперашнім этапе дазваляе нам павялічыць эфектыўнасць работы прадпрыемства, з бітум, пэўна, стане драйверам і сёння, — удакладніў Віталь Паўлаў.

Акрамя гэтага, на заводзе яшчэ мноства найменшай прадукцыі. Аднаго толькі бензіну 92 — чатыры віды, а яшчэ ёсць 95-ы, 98-ы і 100-ы. Апошнім часам, пасля мадэрнізацыі устаноўкі гідрачастцы дызельнага паліва, НПЗ стаў выпускаць змненна дызельнае паліва пяці відаў. А ўсёго найменшай дызельна-бензінавага асартыменту 12 відаў.

Акрамя стандартнага сорту F, які звычайна сустракаецца на аўтазаправках (разлічаны на тэмпературу фільтравальнасці -20 °С, мы можам выпускаць -26 °С, -32 °С, -38 °С, -44 °С. На алейным рынку запатрабаваны сорты F102 — так званы Арктык (які 32 °С), дадаў гендзірктар. — Іншы рынкі бітумнага паліва з гранічнай тэмпературай фільтравальнасці менавіта -44 °С. За гэтую зіму мы вырабілі каля 18 тысяч тон такога прадукту. Увогуле, акрамя павелічэння глыбіні перапрацоўкі нафты і колькасці выхаду светлых нафтапрадуктаў, мы імкнемся да стварэння гэкай тэхналагічнай схемы, каб умовам рэагаваць на патрэбы рынку.

Гэтаксама аптымальна і ўсёахопна на прадпрыемстве ставіцца і да навакольнага асяроддзя. На НПЗ выбудавана сістэма забяспечэння беспілотнага правядзення тэхналагічных працэсаў. Гэта кантроль не толькі за наваколлем, але і за кожнай адзінай абсталяваннем на пэўных тэхналагічных аб'ектах. Гэта разнастайная сістэма мадораў, папярэджання аб узнікненні той ці іншай сітуацыі, кантролю выкадкі, запаліў гендзірктар.

— Украінецца сістэма аўтаматычнага кантролю за выкадамі: на кожнай пачы ўсталяваны спецыяльныя кантрольныя кроўкі з асартыменту, якія пачынаюць перадаваць сігнал да таго, як выкады падыходзіць да крытычнай межы. Штогод мы актуалізуем праграму па энэргасэбражэнні, якая дазваляе эканоміць энэргарэсурсы. Змянілі новымі ўжо амаль усе астатнія сістэмы мадораў, папярэджання аб узнікненні той ці іншай сітуацыі, кантролю выкадкі, запаліў гендзірктар.

— Украінецца сістэма аўтаматычнага кантролю за выкадамі: на кожнай пачы ўсталяваны спецыяльныя кантрольныя кроўкі з асартыменту, якія пачынаюць перадаваць сігнал да таго, як выкады падыходзіць да крытычнай межы. Штогод мы актуалізуем праграму па энэргасэбражэнні, якая дазваляе эканоміць энэргарэсурсы. Змянілі новымі ўжо амаль усе астатнія сістэмы мадораў, папярэджання аб узнікненні той ці іншай сітуацыі, кантролю выкадкі, запаліў гендзірктар.

САЦЫЯЛЬНЫ КЛОПАТ ПРА ДОБРЫЯ КВАРТАРЫ І ФІЗІЧНАЕ ЗДОР'ОЎЕ

Завод знаходзіцца за 15 кіламетраў ад горада, і дабрацца туды работніцтва могуць на ўласным трамвай прадпрыемства — лінію збудавалі яшчэ ў 1980-м спецыяльна, каб яна злучыла Мазырь і НПЗ. Цяпер ён карыстаецца і іншым гараджанам.

Квапачына на прадпрыемстве і пра даброўе жывучым. Для іх кругласутачна працуе медыцыйскі пункт, а за сілкаваннем адказвае Участак № 3 трамвайскага харчавання і гандлёвага цэха № 15, у структуру якога ўваходзяць крама-кулінарны, аддзел-кулінарны і сем столовых. Гатуюць тут, кажуць, як у рэстаранах. Тым, хто працуе на аб'ектах з беспэўнай умовай, забяспечваюцца спецыяльна падрыхтаванымі на працоўныя месца. Адназначна значныя для завода даты і святы. А яшчэ ўрачыства выпраўляюць ветэранам нафтавай справы на заслужаны адпачынак.

Квапачына і пра пэўнавыя супрацоўніцтва, якія падрастаюць сем'ях нафтавікоў. Штогод маляць за кошт завода адпачываюць у дзіцячых летніках. А падтрымліваюць фізічны і творчы здольнасці юнага пакалення дапамагае спартыўна-тэхнічны клуб «Старт» завода, дзе працуе шэраг спартыўных спецыялістаў і гуртоў тэорыі, якія наведваюць каля 600 дзяцей. Прыкладна столькі ж малых займаюцца ў СДЮШАР «Жамчужына Палесся», якая, дарэчы, па выніках мінулага года стала першай у краіне сярэд амаль 400 школ краіны.

Аператар устаноўкі вытворчасці вадароду Юрый ЛОСЬ.

Максім БУДЫЎІЎСЬКІ — аператар, Дзмітр ПІРХОМЧЕНА — выканавачы абавязкі старшага аператара устаноўкі вытворчасці серы.

Дзмітрый ЖУРАСЬКІ — аператар, Аляксей МЯДЗЕЛЬ — намеснік начальніка устаноўкі вытворчасці вадароду, Аляксей МЕЛЬНІЧЕНКА — старшы аператар.

ДАРЫ АД «ЗАРЫ»

МЯСНЫЯ ТОНЫ, ЯЕЧНЫЯ МІЛЬЁНЫ І МАЛОЧНЫЯ ТЫСЯЧЫ ЛІТРАЎ

Амаль 12 тысяч гектараў зямлі, геаграфія ад Петрыкава і Лельчыц да Добруша і Чачэрска, сельскагаспадарчыя аб'екты з двух раёнаў — Мазырскага і Нараўлянскага, першае месца па надоях у Гомельскай вобласці і адзінаццаце ў краіне, найлепшы паказчык яйканаскасці па краіне. Усё гэта адметнасці дзяржаўнага прадпрыемства «Саўгас-камбінат «Зары», якому сёлета ў жніўні спяўаюцца 25 гадоў. 15 з іх аграпрамысловая арганізацыя, якая лічыцца флагманам Мазырскага раёна, займае месца на Рэспубліканскай дошцы гонару.

Дырэктар Алег СПІЛНЬКО.

Ад тушак і фаршу да галантынаў і пельменяў

Такім паказчыкам, пэна, спрыяе замкнёны цыкл вытворчасці ў гаспадарствы, дзе робяць бады што ўсё: ад гадоўлі буйных рагатых жывёл, свайной птушкі да вырабы і продажу іх не толькі мяса, але і паўфабрыкатаў. І нават смяжаных страў — катлет, каўбасак, куры-грыль.

Галоўным кірункам работы «Зары» застаецца свіннаводства, на якое прыпадае амаль што папала прадукцыі. Аднак лічыць іных паказчыкаў тут таксама ўражваюць, у прыватнасці, надой 10,2 тысячы літра на карову і леташні рэкордны ўзровень вытворчасці свініны (10 тысяч тон).

— Хоць выгадалі 14 364 тоны скацыні і птушкі, вырабілі 9750 тон свініны, надалі 17,537 тоны малака і атрымалі 70,8 млн шмукт яек, — акрэсліла галоўны эканаміст гаспадарства Тамара ХОМІЧАНКА. — Калі вельмі шчыльна асвойваецца вытворчасць бройлернай птушкі, знаёміцца з вопытам іншых, купілі імпартнае абсталяванне, вычлілі ім карысцання.

Акрамя ўпэсанага развіцця, гаспадарка падмае далучэння да яе аб'екты суседняга Нараўлянскага раёна — свінкакомплексу і малочна-таварнаву ферму. Апошняя ўжо выйшла па надоях на другое месца ў вобласці.

— Тамтэйшняя работнік, які сумавалі па працы, з ахвотай займалі шчыраваць. У гаспадарцы ўдасцель кармоў для жывёл, які нарыхтоўвае амаль цалкам са сваёй сырвалы з паўлы. Дакупілі тры тысячы 20 тысяч тон зерніцы, ёсць таксама набылі дабрабыт і вітаміны, — дадала яна. — Для кожнага віду жывёл свой расійскі. У нас вадак карменне: у расійскіх выкарыстоўваюць барду (адродзі спіртавай вытворчасці), а свінным даём пшчыну кукуру.

Спецыялісты «Зары» пастаянна працуюць над зніжэннем сабекошту прадукцыі. Набываюць энэргазаберагалую тэхніку, укараняюць на машынах сродкі навігацыі. Выкарыстоўваюць перадавыя тэхналогіі і сучаснае абсталяванне і дзеліцца здобываць і назапашаныя ведамі і вопытам з іншымі. Да мазырскага гаспадарку многія прыязджаюць паслухаць, як тут што робіцца. Дзі і самі работнікі «Зары» з ахвотай укараняюць пабачаны ў іншых добры вопыт.

— Мы вадзім па нашых аб'ектах спеваабслугоўванне аўто. Профільныя спецыялісты адказваюць на пытанні і па тэхналогіі вытворчасці, і па рацыёне кармлення. Калі людзі хочуць перанесці ў ікарэнні наш вопыт, ніхай і гэта атрымаецца, — забяспіла старшыня прафсаюза гаспадаркі Марына ДУДКОўСКАЯ.

Незалежнасць саўгаса ад м'ясакамбіната і малочнага заводу — таксама перавага «Зары», дзе наладжана ўпэсані і безаходна перапрацоўка. У гадовы працезд перапрабляеца да 70 % свініны, і м'ясцовы сэх — гэта фактычна ўласны камплекты м'ясакамбінат. Адносяць у продаж у фірмовых крэмаў «Дары ад «Зары» ідзе мнства намянумай страў. Ад шматлікіх каўбас, руплетаў да салёнасуа да паўфабрыкатаў: катлет, гапушкі, пельменяў, галантынаў (гэта начыненая фаршам курчына ножка без косткі), біліно з рознай начынкай.

У апошню, дарчы, кладуць садавіну гаспадаркі, дзе вырошчваюць яблыкі і парэчкі. Асартымент — больш за 200 найменняў, а ўчастак па вытворчасці паўфабрыкатаў здоўны выдаваць да трых тон прадукцыі ў суткі. Таму і дэдазь, што вырчука толькі ад продажу страў у «Зары» — 80 мільёнаў рублёў.

Восем кур і адзін певень

Новы кірунак дзейнасці гаспадаркі — ферма для гадоўлі бацькоўскага статусу птушкі бройлера, якая запрацавала на месцы 2020-га ў воссеў Забаладзе на месцы былой малочна-таварнай фермы. На тэрыторыі новага аб'екта піль птушкінак. У адным знаходзіцца каля 14 тысяч маладзкіх, у астатніх — па сем тысяч кур, якія нясучы інкубацыйныя яйкі. Да канца 2021 года атрымаем 5 млн штук такой прадукцыі. Усё вытворчаны працэсы на ферме аўтаматызаваныя, а магутнасці разлічаны на выраб каля 10 мільёнаў яек у год. Дарчы, жывёць нясучы — крыху больш за год, а бройлера — прыкладна паўтара месца.

Кураты трыляюць соды ў першы дзень жыцця. Тут будучыя бацькі птушкі час гадоўца паасобку (курчы і пуйчы) і праходзяць усю неабходную вакцынацыю для фарміравання імунітэту. Пытам іх абдынюваюць у два этапы, з прац 150—160 дзён куры пачынаюць несцца. І ў гэты перыяд вылучаюцца і птушаньты, якія праз 42—47 дзён

жываць стануць бройлернай курыятамі, паспеець за гэты час «наесці» 2,5 кілаграма.

— Ланцуюць бацькі-дзедці на ферме брыскамі быць не можа. Бо кураты, што вылучаюцца ад бацькоў, прамоводзіцца сваякмі, і працягваюць працэс і адно з адным нельга. Усё як у людзей, — тлумчыць загадчык фермы Георгій КАЛАСОЎСКІ.

Перад закладкай у інкубатар яйкі апрацоўваюцца фармальлінам, каб мікрабы, якія знаходзіцца на шалупайках, не трапілі ў сторушныя сваякмі, і працягваюць працэс і адно з адным нельга. Усё як у людзей, — тлумчыць загадчык фермы Георгій КАЛАСОЎСКІ.

Загадчык фермы па вырошчванні бацькоўскага статусу птушкі Георгій КАЛАСОЎСКІ.

Ветэрынарны ўрач Яўгена БІБКАВА.

Птушкагадоўца Юлія ЦАЦЦ.

Птушкагадоўца Інса ЯКУБОВІЧ.

— Каб птушаньты хутчэй набралі вагу, ім патрэбны якасны корм, тэмпература +35 °С і пэўная шчыльнасць пасадкі, каб яны менш рухаліся, — удакладняе ветэрынарны ўрач Яўгена БІБКАВА. — У гэты перыяд месца яны пастаянна адраджаць.

«Нефарматыя» яйкі (надта вялікія — больш за 75 грамаў вагі і ці малыя) не падыходзяць для інкубатора, іх часцей за ўсё адраджаць на корм жывёлам. Інкубатар на ферме не можа ўмясціць усю ападнеўную яйкі (для ўласных патрэб гаспадаркі дастаткова 1,1 мільёнаў), таму лішні эканарухоў у Расію. Вос і ў дзень нашага прыезду тут чакалі чарговую фуру для адрукі.

— Курам з гэтага птушкіна ўжо 425 дзён, яны старыя, і неўзабаве іх замяняць ра-

монты маладзкіх, які падрастае ў будынку птушкіна побач, — паказвае гадувальнік ветэрынар. — Будынак гродзіць пэўную дэзынфекцыю і прыме новы птушак. А старыя пойдуць на забой і ў продаж у крамы як куры мясной пароды ці на глыбокую перапрацоўку. Такая дарослая бройлерная курыца можа вахчыць піль-сем кіло і смачнейшая за простую нясучую.

Выгаду ад гадавання ўпэсанга бройлерага статка ў «Зары» адчулі адрозне за іншы год, калі высветлілі, што гэта ўдава танней, чым купіць бройлернага курятка. Цяпер у гаспадарцы будуюць новы вялікі інкубатар, які пакупць гатовы на 20 %, але да канца года павінен увайсці ў строй.

«РАЗВІВАЮТ ТАЛЕНТЫ, РАСЦІМ ДУШОЮ»

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Для яе заняты абсталяванне спецыяльны гукавыя і візуальныя пакеты — аркестравы, якія падарож ужо і на пенсію, аднак гэта вельмі нашага цяжка. Губернатар вобласці так уражваў, як дарэвіш дэдушка іграў на баян, што паставіў адродзі падарыцца іх да выступлення на «Славянскім базары» і выдзілі сродкі на новыя інструменты, — перапінае і паказвае заняты дырэктар. — Гульня «Што? Дзе? Калі?» займаецца з падлеткамі педагог Расціслаў Міневіч, які нават урокі па матэматыцы ў гімназіі вядзе ў такім жа стылі. Гурток «Юны журналіст» узначальвае Таццяна Андрушыўская. Дзяўчыцы яму на дзень рабянка газета атрымала ўзнагароду «Залатая ліста».

Далей бачым залу харазгіраў, студыю выяўленчага мастацтва, якой кіруе Вяліета Каленіч, касцюмерную, дзе большасць убарова зроблена ўласнымі рукамі. А тут выстава з работ, што выкананыя гадванцамі Ганна Дасюк і Таццяна Прус, якія выкладаюць дэкаратыўна-прыкладное мастацтва і даламакаюць сваім вучням стварэнне сапраўднага скурнага нацюрморту-шаўдры, які можа збіцца з ікебанами з сапраўдных раслі. Адным словам, кожны метр гэтага будынка — падарожкі ў творчы свет.

Аб'яднанне па інтарэсах «Залатая саломка». Педагог дадатковай адукацыі Святлана САРАТКОўКА. Дырэктар Аляксандра КАЗАНЧУКА. Марына СТАРЧУКАВА — дырэктар Мазырскага раёнага вучэбна-метадычнага цэнтру. Навушчыні аб'яднання.

Мяс, але, яры і таўнкаўсы ў горадзе

Мазыр пастаянна расце не толькі за межы вобласці, але і ўшчыльняецца ў цэнтры. Апошняе вельмі няпроста, бо горад збудаваны на ўзгорках, якія тут чаргуюцца з ярамі. Затое Мазыр — адзін з самых буйна азелененых у Беларусі. Да таго ж ён вельмі вялікі і шырокі і раскінуцца па абодвух берагах прыкладна на сем-восем кіламетраў у даўжыню, таму ў гарадскіх межах на 4418 гектарах суседзіцца і лес, і палі, і каля піль тысячы прыватных сядзіб, і шматтваваркава.

У межах горада каля 400 гектараў ахоўных лясоў, адна з функцый якіх — стрымліваць глебу на перападах вышын. Штогод высаджваюцца 2,5—3 тысячы новых дрэў, а старыя выдзеленыя значна менш. Тарым зда-роўвага жыцця дрэва ў гарадскіх умовах, дарчы, — 30 гадоў, таму іх перыядна трэба мяняць на новыя.

— Падчас антызаразных мерапрыемстваў у 70-я гады мінулага стагоддзя, калі рабілася ўважлівае (зніжэнне і памяншэнне гулга нахілу) сыхаў, ляснікі засаджалі цэлыя тэрыторыі ўнікальнымі экзампларамі баўку, якія не раслі ў Беларусі, — расказвае начальнік упраўлення землеўпарадкавання Мазырскага райвыканкама Максім КІСЯЛЕЎ.

Рэальф, вядома, накладвае адытат на будаўніцтва горада. Будаўніцтва шматтваваркава жытля вынесена ў асноўным на верхняе плато — гарадскі ўкрайні акраў на забудоўваюцца. Аднак і ў цэнтральнай частцы Мазыра (мікрараён Бабыры), які знаходзіцца ў раёне зносу, вядзецца будаўніцтва.

— Там збудавана два панзельныя дамы, трыццаць узелі на месцы знесенага прыватнага жыллага будынка. Сутыкнуліся з тым, што людзі не вельмі хіцка перазаджаць у існы мікрараён, хоць ён і непадалёк ад месца іх папярэдняга жылля, дзі і сам цэнтр горада пакрысе асвойвацца са старабыры. Цяпер у Бабырах насельніцтва ўчастак пад чарвоты дрэў і перапрацоўваецца праект старой забудоўлі пад будаўніцтва са зносам перыяд ліній вёскі Бабыры адна да міні-рынку, — ачыгуў

Максім КІСЯЛЕЎ і Яўген РЫЦХІЦКАЎ.

начальнік аддзела архітэктуры і будаўніцтва Мазырскага райвыканкама Яўген РЫЦХІЦКАЎ.

Старую частку горада злучаць з новым шматтваваркавым будынкам, а ўскрайні плануюцца пад індывідуальную прыватную забудоўку. Згодна з планам малапаўважвай забудоўлі, у горадзе будуюць і таўнкаўсы — блакаваныя жылля дамы

ў сучаснай апрацоўцы. Такі від жылля вельмі рэдка прымяняецца ў комплекснай забудоўлі. У Мазыры ён фактычна грае ролю мжы, якая эстэтычна падкрэслівае пераход ад горада да раёна.

Работы вядзе адзін забудоўчык, таму атрымліваецца хутка, якасна і поўна насасу ў адным стылі і выглядзе, забяспіваюць Яўгена Рыцхіцкаў. — Прычым выкананы яны ў двух варыянтах. Адзін — сучасным лагнцом, а другі падзелены на асобныя жылля секцыі: адзін дом на дзве кватэры. У апошнім варыянце жылля раскінулі забудоўца да завяршэння будаўніцтва.

Да таго ж жаманіцца зямельнага рэсурсу, які ў межах горада не хатае. На 20 сотак размяшчаюцца дзесяць кватэраў, кожная з якіх мае гараж і невялікі ўчастак, — дадаў Максім Кісялеў. — Праект распрацаваны намі ДНБ. Увогуле ў замялі ў межах горада склада, бо вакол саляў саўту і да дзі, а 500 гектараў і знаходзіцца проста ў самім Мазыры.

Разам з тым у людзей мяняецца стаўленне да зямлі, ім не трэба ўжо яе так шмат, таму таўнкаўсы — апытальны варыянт. У горадзе, у некалькіх выважэнных частках ад старых будынкаў барачнага тыпу месцах, плануюцца збудаванне падобнае жылля, якое пакупць на стадыі распрацоўкі

архітэктурнай канцэпцыі, удакладнілі спецыялісты.

Штогод, дарчы, каля 30 % новага жылля ў раёне — менавіта індывідуальнае забудоўлі. За апошнія дзесяць гадоў пад прыватныя сядзібы на ўкрайках Мазыра выдзелена каля двух тысяч зямельных участкаў. Разам з тым удакладнілі дамоў, якія пойдуць пад зносу, які правіла, выбарачна ў якасці кампенсацыі не грошы, а кватэры ў гатовых дамах.

Цяпер у Мазыры актыўна асвойваецца адзінаццаты мікрараён, дзе пабудна тэрыторыя пад будаўніцтва ішч адзін дзесяць гадоў — поле па вуліцы нафтабуднаўніку. Распрацоўваецца праект на рэканструкцыю набярэжнай, а таксама праект рэгенерцыі гістарычнай часткі горада, так што Мазыр чакае далейшае удакладненне.

Матэрыялы падрыхтавалі Алена ДАЎЖАНКО, Ірына СІДРАКО. Фота Яна ХВЕДЧЫНА і з архіва прадпрыемстваў.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению СВТ «Гомельская СПКМ-49» (продавец) извещает о проведении 9 июня 2021 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 97 % по продаже имущества в 11,00 от горада Гомель по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предмета торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20%) бел. руб.	Шаг аукциона - 5%, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20%), бел. руб.
1	Многоэтажное здание 282 кв. м (ин. № 24700735). Асфальт-бетонное покрытие 5 719,23 кв. м (ин. № 24700734). Адрес: Гомельская обл., Гомельский р-н, Гомель, ул. Борisenko, д. 8	11 811,00	590,55	1 181,10

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел. 8 (029) 511-01-11, Коростин Сергей Леонидович. Шаг аукционных торгов - 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»): р/с BY32 BLBS301204001712 0400 1001, БИК BLBSBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» Гомельской области, УИП 40071004, название платежа — задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 2 (задаток для участия в аукционе должен быть зачислен); 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов не позднее 26 мая 2021 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 15.00 и с 14.00 до 18.00. Трехдневный срок для участия в аукционе заканчивается 9 июня 2021 г. в 18.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (предметом на продажу), объект аукциона продается сразу участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до проведения аукциона отказаться от участия. Наличие участника в аукционе не гарантирует получение права на заключение договора купли-продажи. По окончании аукциона и в случае если задаток возвращается Организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителем торгов объявляется участник аукциона, предложивший самую высокую цену. Победитель аукциона обязан заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить задаток и внести аванс. В случае неисполнения участником аукциона обязательств по договору купли-продажи, предусмотренных Положением Открытого аукциона аукцион, ставшим победителем, будет участив в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проведение аукциона в соответствии с Положением Открытого аукциона аукцион «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» по поручению организации и проведение аукциона по продаже имущества и права на заключение договоров аренды недвижимого имущества (в частях) и с Законом РБ от 13.07.2019 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», ст.127-129. Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 02.02.2021 г. №19 (29388). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов — www.zvezda.by и на сайте ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» и www.zvezda.gov.by. Дополнительные информации по контактам телефона Организатора торгов: 8 (029) 23-23-24, 23-23-26, 8 (029) 551-22-18, 8 (029) 126-66-62.

Организатор аукционных торгов - ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Организатор электронных торгов: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: ОАО «Звезда - Лепица», Витебская обл., г. Орша, пер. Восточный, 11. Оператор ЭТТ: ООО «ИТМ-Контраст оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. Адрес ЭТТ: www.ipmt.org.by

Предмет электронных торгов: магазин строительной (административно-торговое помещение магазин строительных), общ. пл. 368 кв. м, ин. № 2402-36884, адрес: Витебская обл., г. Орша, ул. Ивана Лужковского, 115. Начальная цена НДС 20%: 162 823,70 руб.

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.zvezda.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронной торгов перечисляется на р/с BY32BLBS3012019102130001001 и, Дирекция «ОАО Белинвестбанк» по г. Минск и Минской области (адрес: Минск, ул. Коллекторская, 11). БИК BLBSBY2X, УИП 11021330, получатель платежа - ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 30 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и подписывает договор для подписания победителем аукциона.

Условия оплаты предмета электронных торгов: если метод подписания и оплаты (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнуто договоренность по срокам и в порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИТМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmt.org.by. Ответственность за предоставление достоверной информации о предмете торгов, его права и обязанности, штрафные санкции, связанные с его исполнением, а также обязанности торговца в процессе подготовки и проведения аукциона, данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице «Условия участия в аукционе». Условия участия, его права и обязанности, штрафные санкции, адрес содержит также информацию о типе торгов и описи объектов их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену. Под победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение в размере 4 % в течение 3 дней после проведения электронных торгов. Организатор электронных торгов имеет право снять предмет электронных торгов с аукционных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия.

Публикация извещения о проведении электронных торгов опубликовано 22.04.2021 в газете «Звезда».

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 08.06.2021 с 11.00 до 13.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Дата, место и время окончания приема документов: заявки на участие в аукционе принимаются по 04.06.2021 до 17.00 на ЭТТ «ИТМ-Торги» по адресу: www.ipmt.org.by

Контактные данные: тел: +375 17-290-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Алімпійскія гульні перамогучь пандэмію

Дайджэст алімпійскіх навін

За два месяцы да старту Алімпійскіх гульняў у Токіа набываюць усё большую папулярнасць і актуальнасць. Паступова алімпіада ўступае ў правы галаўнога падзеі пяцігодкі. Раскажам, што новага адбываецца ў алімпійскім руху.

1. Міжнародны алімпійскі камітэт і фармакалагічны кампаніі Pfizer і BioNTech падпісалі мемарандум аб прадстаўленні свайго прапарату для вакцынацыі ад каранавірусу ўдзельнікам Алімпійскіх гульняў у Токіа.

Чакаецца, што гэтыя вакцыны ўдзельнікам Гульні будзе ўважана яшчэ да прыезду ў Японію.

2. Каля 60 тысяч тэстаў на каранавірус будуць праводзіць штодзённа на Алімпійскіх гульнях у Токіа. Аб гэтым паведаміла старшыня арганізацыйнага камітэта Гульні Сэйка Хасімота. Віцэ-прэзідэнт Міжнароднага алімпійскага камітэта (МАК) Джон Коўтэ адзначыў, што ўсе правядзеныя тэсты будуць дапамагаць спадзявацца ў першую чаргу на сістэму тэставання на каранавірус, а не на папярэднюю вакцынацыю.

Яшчэ ў красавіку арганізатары Алімпіяды дамовіліся аб штодзённых тэстах для спартсменаў і тых, хто з імі кантактуе. Астаннія ўдзельнікі Гульні будуць правярацца на каранавірус толькі першыя тры дні і знаходжанне ў Токіа. Затым рэгулярнасць тэставання будзе зніжана ад іх кантактаў.

3. Міжнародны алімпійскі камітэт запэўніў, што рэжым надзейнай сітуацыі ў Токіа праз каранавірус не паўплывае на правядзенне Алімпійскіх гульняў. Колькасць членаў замежных дэлегацый на Алімпіяды і Паралімпіяды гульняў складае каля 78 тысяч чалавек, гэта прыкладна на 100 чалавек менш першапачатковай колькасці. Прадстаўніцтва кірэўніцтва замежных дэлегацый будзе рэкамандавана знаходзіцца ў Японіі максімальна кароткі тэрмін, не карыстаючыся грамадскім транспартам і не выязджаючы за межы Токіа.

4. Да пачатку старту Гульні XXXII Алімпіяды ў Токіа засталася размяркваць 30% ліцэнзій. Гэтая інфармацыя з'явілася пасля пачатковага выканання Міжнароднага алімпійскага камітэта. Як паведаміў афіцыйны сайт МАК, больш за 7800 спартсменаў атрымалі права выступіць у Токіа на 12 мая размяркваючы 70 працэнтаў ліцэнзій.

«У многіх відзеў спорту кваліфікацыйныя спартоўцы завяршылі. Астаннія 20% ліцэнзій будуць размяркваць паміж атлетамі згодна з суцэльным рэйтынкам, якім 10% квот застанецца разгледзець на спартоўцы. Крайні тэрмін фарміравання спісаў атлетуў — 29 чэрвеня», — гаворыць у паведамленні. Беларуская каманда мае ў сваім асяродку 87 пудзёвак у алімпійскіх Токіа.

5. Алімпійскі чэмпіён 2008 года Аляксандр Багдановіч абраны старшынёй камісіі спартсменаў Нацыянальнага алімпійскага камітэта. Яго калегамі абраны Міхаіл Грабоскіў, Сякратаром камісіі стала Кацярына Галкіна.

Як на спеводзі

Васіліца МАРЗАЛЮК: «УСЁ ПАКАЖА АЛІМПІЯДА»

«Часам чую: ты такая ўпаўняюна ў сабе, таму што ўмееш барацца? А можа, я ўпаўняена, таму што ў мяне нешта добра атрымліваецца ў жыцці? — расказвае Васіліца Марзалюк. — атрымліваецца ў не сапраўды многае. Бронзавы прызёр трох чэмпіянатаў свету пераможца Гульні ў пераможца Еўрапейскіх гульняў, шматразовы прызёр чэмпіянатаў Еўропы і цпер трэцімі месцамі да сваіх трэціх Алімпійскіх гульняў. Яна заўсёды гатовая да барацьбы — і на дыване, і па-за яго межамі.

— Васіліца, раскажыце, калі ласка, як праходзіць ваш алімпійскі сезон?

— У мяне быў старт, таму што не было алімпійскай ліцэнзій. Але я заваявала яе, сулаколаса. Падцінула здароўе, былі невялікія праблемы. У чэрвені будзе яшчэ адзін рэйтынгавы турнір, ад яго можа залежаць жараб'юка на Алімпійскіх гульнях. Мы на яго звычайна не рубім, разглядаем як магчымасць паглядзець саперніцка, паспрабаваць новыя прыёмы. Зараз я поўнацю сканданавана на падрыхтоўку да Токіа.

— Па волю чэмпіянату Еўропы і іншых турніраў, я дамаецца, саперніцкі змяніліся падчас перапынку, выклікаюць па пандэмію?

— У мяні катаргоў яе засталася на сваіх месцах. Некаторыя ўвогуле зніклі, напрыклад, расійка Кацярына Букіна выбіта з каліення, не ведаю ў сувязі з чым. Дзіўна, малядыя Наталія Варобіева, алімпійская чэмпіёнка, на сваім месцы, добра выступае. На турнірах мы не ўбачылі азбаста. Яны ідуць у жаночай барацьбе, было б цікава на іх паглядзець. Але яны звычайна хаваліся перад Алімпійскімі гульнямі, таму ў Токіа будзе цікава.

— Пасля Алімпійскіх гульняў вы планавалі завяршыць кар'еру. Як праходзіць дадатковы год спартыўнага жыцця?

— Я адразу падышла да гэтай ступені па-філасофску. Змяніць яе не магу, вытэрпаў мяне не было, таму прышлось падстроіцца пад новую. Бядама, малядыя спартсменкі не могуць паглядзець на сваім узросте, абстаўка выступае. На турнірах мы не ўбачылі азбаста. Яны ідуць у жаночай барацьбе, было б цікава на іх паглядзець. Але яны звычайна хаваліся перад Алімпійскімі гульнямі, таму ў Токіа будзе цікава.

— Пасля Алімпійскіх гульняў вы планавалі завяршыць кар'еру. Як праходзіць дадатковы год спартыўнага жыцця?

— Я адразу падышла да гэтай ступені па-філасофску. Змяніць яе не магу, вытэрпаў мяне не было, таму прышлось падстроіцца пад новую. Бядама, малядыя спартсменкі не могуць паглядзець на сваім узросте, абстаўка выступае. На турнірах мы не ўбачылі азбаста. Яны ідуць у жаночай барацьбе, было б цікава на іх паглядзець. Але яны звычайна хаваліся перад Алімпійскімі гульнямі, таму ў Токіа будзе цікава.

— Вы расказвалі, што ў гэты час праходзіць школу дамаашняй гаспадыні. Як вам такі вопыт?

У пачатку мая на чэмпіянате Еўропы я да скачкі кар'ера бацьку. Беларуская каманда зрабіла сапраўднае сенсацыю. Тройчы нацыянальны гім гуляў у гонар беларускага спартсмена. Алег РАБЦАЎ заваяваў «золата» ў індывідуальных скачках, самым прэжым у відзе, у сіхронных скачках разам з Уладзіславам Ганчаровым і ў камандных спартоўцах. Пра скачкі на батуце Алег ведае ўсё і нават болей. Як жыць на батуце, які кожны дзень скача вышэй за галаву, ён расказаў «Звяздзе» і дзельца цікавымі фактамі пра свой від спорту.

«Перамагчы дапамог... СЫН»

Мінулы чэмпіянат Еўропы ў Сочы запамінае на ўсё жыццё, гэта быў самы памятны турнір у маім жыцці. І не толькі таму, што я паказаў лепшы вынік. Напрадкі да маюндага фіналу ў мяне нарадзіўся сын. І гэтыя неверагодныя эмоцыі я накіраваў на выступленне. Абазваюцца расказу пра гэта сыну, калі ён вырастае. Вельмі пацанаваў, што паспеў забраць кожную з радодма. Пасля вяртання ў Віцебск у мяне было літаральна адзін дзень, каб усё падрыхтаваць, заказаць шрыты, кветкі, упрыгожыць кватэру — зрабіць усё так, як яна маляда. Дзіўна было вельмі важна, каб і сусвету яе з радодма. І ўсё добра склалася.

Мне здаецца, я пакуль не да канца зразумеў, што ў гэты момант. Да яна малага ўсё было, падрыхтаваў. А ўсведомленне, што я быўка, яшчэ не прыйшло. Гэта нешта неверагоднае, каб трымаць на руках сваёга сына. Гэты пацунік ніж не апісць словамі, не ведаю, з чым іх можа параўнаць, хоць толькі адчуваць.

«Усё пачынаецца з перамогі над страхам»

У скачках на батуце з 1 першага класа. Але кар'ера ў 12, думай, што мяне спартыўнага карае скончылася. У мяне здабыўся, як у нас гэты называецца, «заскок» — баўсца рабіць элементы, не ведаю, як іх рабіць. Узнік страх менавіта перад элементамі. Логіка проста: у пазычы каб рабіць пазычы элемент. Але калі боіцца, дык не разумееш, як гэта рабіць, хоць у тэорыі ведаеш выдатна. А калі ўжо зрабіўшы элемент і праз страх губляеш, можацца ўпасці на шыю, на спіну. І гэты страх надарма распаўсюджваецца далей. Тады тры гадзіны я прыходзіў у залу проста дзеля свайго задавальнення, нешта рабіць, але боіцца забавуліцца. Тры гадзіны не выступаў на спартоўцах, шукаў іншыя заняткі, займаўся паркурам, нават на танцы хадзіў. Я проста сказаў, што баюся і ўсё. Трэнеры падтрымлівалі, канешне, дапамагалі. Але ж страх — гэта нешта незвычайнае. Я і зараз боюся рабіць некаторыя элементы, але цяпер магу з гэтым змагацца. Знаходжу ў сабе моцныя баць, і гэта мяне дапамагае.

Пераадолеў гэты страх дапамог расійскі трэнер Віталій Фёдаравіч Дубко, настайні алімпійскі чэмпіён Аляксандр Маскаленкі і ірыны Караваева. Віталій Фёдаравіч паміг працаваў з такімі праблемамі, многім спартсменам дапамог. Наша Ганна Ганчарова, напрыклад, з іх працавала. Літаральна за тры дні нашых заняткаў мая праблема была вырашана. Мабыць, мне падрабаваўся такі штуршок. Адкрылася жаданне рэалізаваць свае менавіта ў скачках на батуце. Я стаў пільна працаваць, мне ж трэба было тры гадзіны на дзень. У 2011 годзе я зламаў р'юку, страў вярнуўся, але я ўжо мог з іх справіцца. Цяпер настройваю сабе, што магу ўсё зрабіць, і спрабую перамагчы самага сябе. Супрацоўніцтва са спартыўным псіхологам Ірынай Конан. Апошнім часам мы з ёй дэталёва разбіраем тожны моманты, якія дапамагаюць быць у патрэбным стане.

Такі «заскок» — распаўсюджана праблема ў нашым спорце. Гэта можа здарыцца не толькі з маладымі, але і з дарослымі, вопытнымі спартсменамі. Трэба пастаянна працаваць над страхам перад элементамі. Ён заўсёды прысутнічае ў скачках на батуце. Нават калі ты ўпаўняюна ў элемент, можа ж баўсца, што нешта не атрымаецца.

«Застареныя эфекты кантрактам»

Я двойчы скакаў з моста, са страхоўкай, канешне. Абодва разы было страшна. Але вырашыў, што раз скача на батуце, мне будзе нармальна. Капі падскокіла да краю моста і глядзю ўніз, становіцца непрыемна. Аднак маё слова мяне для мяне значыць, і калі я скажаў, трэба выконваць. Не люблю казаць проста так. А яшчэ я скажаў на мелавых кар'ерах у Гродзенскай вобласці, там ужо быў страхоўка і прыязлівыя за метр ад абрыўе. Мне потым трэнеры шмат «добрага» казалі. У нас нават у кантракце прапісана, што нам неабходна змяніць нечым экстрэмалізацыю. А мяне часам так хваляе экстрэму, я і з парашутам скачуць бы.

«Вядома, маладыя спартсменкі наступаюць на пыты, але, на жаль, я не ў нашай краіне. Магчыма, калі б у мяне дома была пастаянная саперніца, была б і вышэйшая матывацыя».

Надзвычай развітая атлетарская культура, яны вельмі шчыльна і ўмеюць падтрымліваць не толькі сваіх спартсменаў і ствараць патрэбную атмасферу. Вядома, з пастымі трыбунамі будзе сумнавата. Але такі час... Таму больш цяпер усё можна паглядзець на трансляцыі. Алімпіада — такая непрадказальная справа. Калі ты псіхалогічна добра падрыхтаваны, то нічога не спыніць. А калі ёсць псіхалогічныя праблемы, то любяць дробяць можа выйсці з каліення. Цікава, як усё будзе. Мы ўжо спартоўчалі бё балельшыцка, таму будзем адчуваць падтрымку на адлегласці.

— Як я адчуваецца сябе ў ролі дзіцячых трэнераў?

— Мне вельмі падабаецца працаваць з дзецьмі. На жаль, не магу цяпер удзяліць ім шмат часу. Мне цікава з псіхалогічнага, і педагогічнага пункту поглядзі. Гэта яшчэ і спеваасцяжылі выклікаў самі сабе — перадаць свае веды іншым. Мне падабаецца назіраць, як дзеці растуць, як іх нешта атрымліваецца, міне гэта захапляе. Зараз маю, з майго боку патрабуецца шмат цяперня. Спартсмену неабходна час, каб пераклафікавацца ў тренера. Многія ролі ўжо здаюцца звыклымі, і часам не разумееш, колькі можна адно і

ПРА САКРЭТЫ СКАЧОЎ НА БАТУЦЕ

Веру, што усё думкі матэрыяльныя. Кожны ранак прамаць свае мары, мэта і візуалізацыю, як яны здзяйснююцца. Напрадкі чэмпіянату Еўропы ў Сочы я візуалізаваў тры медалі і заваяваў тры «золата». Мінус чэмпіянат Еўропы таксама візуалізаваў, тады было толькі два медалі. А тут усё атрымалася так, як уяўляў, да чаго імкнуўся.

Я чытаю шмат матывацыйных кніг, збіраю перажыты вопыт розных людзей і вяртаю тое, што патрэбна мне. Захапіўся кнігай Хэла Эпрана «Мат'я ранку». Цікава, усім раю пачынаць. У ёй распісана дзевяць кніг дапамагаюць настроіцца на пазычы з ранку і эфектыўна працаваць дзень. Усёго шасць стэпаў — станка вад, афірмацыя, візуалізацыя, медытацыя, 10 хвілін чытання, фізічная практыкаванне. Дагэтуль раніцай у мяне быў дрэнны настрой, а пасля выканання гэтых простых дзеянняў і настроі паліпшаецца.

«МАТывацыя — МАРА»

«Калі складана, нагадава сабе, дзела чэго ўсё рабіць, і матывацыю зрабі самай пераважнай, сваім жаданнем. Многія рэчы раблю, калі мне цяжка, калі не хочацца. Самае складанае ў спорце — не спартоўчытва, а падрыхтоўка да іх. На спартоўчытва адрапа, азарт, а на трэніроўках сама, стамленасць і пастаянныя перамогі над сабой».

І шчыта стараюся жыць у цяперашнім моманце. Мы пастаянна думаем аб тым, што не так зрабілі ў мінулым, ці аб тым, што чакае ў будучыні. А сапраўдны момант гудьме. Раней на спартоўчытва і зусім не заўважаў, у якім мы гораздзе. Наведу шмат краін, а ўспомніць я іх амаль німа чаго. Нават зараз на чэмпіянате Еўропы такое высокае напружанне, такая канцэнтрацыя — мы заблыталі, што знаходзімся ў Сочы. Але змянілі час паглядзець горад, захаціць да мора, палюбавачца на горы.

«3 біблію чалавекам прасцей»

З Уладзіславам Ганчаровым мы сфармуем з дзясцінаста, а з 2016 года выступаюць і ў сіхронных скачках. Ужо вядуць пара, і на нас глядзю як на лідараў, таму што многія турніры выгіралі — двойчы чэмпіянат Еўропы, завалялі «серабро» на чэмпіянате свету, медалі на этапах Кубка свету. Не аб'яўляюцца не толькі спорт: Улад таксама маляда тата. Ён мяне добра можа падтрымаць, вельмі адказна бацька. Дурама, наша сфармуеца дапамагае ў спорце. У сіхронных скачках трэба адчуваць партнёра, трапіць у такт і разумець яго з паўслова. Канешне, з чалавекам, якога добра ведаеш, гэты прасцей.

Падчас пандэміі мы пяць месяцаў правілі на зборы ў Стайка. Але ўсё гэты час працавалі не складваючы рукі. Мы былі на піку формы і поўнацю працягнулі свае

праграмы. Гэта было рашэнне Волгі Анаатольеўны Уласавай, нашага трэнера. Яна нам ступку не давала. І год, калі не было турніраў, мы правілі тры, нібы рытуаліліся да самых важных стэпаў. Мабыць, па гэта прычыне так добра праішоў чэмпіянат Еўропы ў Сочы. Калі мы ўбачылі, як падрыхтаваны іншыя спартсмены, былі здзіўлены. Так, было няпроста трэніравацца, не збытоўчыцца да спартоўчытва, матывацыя абсалютна страчвалася. Максімальна выкладвацца, ведаючы, што ніякага старту не будзе, — складана. Мне вяртаювала тая самая маля раўна, ў кожны дзень знаходзіў для сябе адказ на пытанне, навошта гэта раблю. За гэты год было выканава вільная работа, і я стаў мацнейшым духам дзясцінаста гэтаму.

Мне пацанавацца з трэнерамі, я ім вельмі ўдзячна за ўклад у маю кар'еру, за нашу сумесную працу. Мне ёсць за што падзякаваць Васілю Іванавічу Шупліку, майму першаму трэнера, гадоўнаму трэнера зборнай Бользе Анаатольеўне Уласавай, якая шмат для мяне зрабіла. Яна для нас безумольна аўтарытэт. Волга Анаатольеўна — чалавек чэсны: што думае, та і кажа. І вельмі патрабавальны трэнер. Але, калі паглядзець на вынікі, то ён патрабавальнасць апраўдава. І я як спартсмен навуно: дзя гэта каб дагаснуць сваёй мэты, разам з трэнерам мэты, трэба пераадолеваць усё цяжкасці. І ў такім выпадку патрабавальнасць трэнера абсалютна апраўдава.

«Не думайце пра іншыя рэчы»

Падчас скачочага сабема гадоўна — думай аб тым, што рабіць. Выконваец элемент — думай, як яго выканаць. Але бывае, што думкі проста адлітаюць. Здаецца такая звышканцэнтрацыя, што калі дзясці секунды робіць элемент, паспававаць падумаць пра нейкалы рэзультат адначасова. У такіх момантах час нібыта спыняецца. У мяне было такое некалькі разоў, што не зусім правільна. Наша заданя заключалася ў тым, каб не думаш пра іншыя рэчы. Здаецца, думкі б'ютаюцца, пачынаецца думаш аб чым заўважана. Аднойчы падчас выступлення я ўстапаў, як быў у вядсц... А іншыя рэчы, напрыклад, вылічцець за межы батуца, не думаш. Стараюся думаш толькі аб станаючым.

Выконваец салята, перавароты ў паветры вельмі складана. Да нас гэта ўжо як хадзіць, бегла, рабіць розныя практыкаванні. Гэта звычайны рух чала, склада накардынацыяны, але ўжо нармальна. Са скачоча на батуце нельга перайсці ў іншыя нават смежныя віды спорту. А вось з акрабяткі ці спартыўнай гімнастыкі — перайсці ў скачкі на батуце зарада. Калі батуць толькі пачынаў развівацца, то многія пераходзілі са спартыўнай гімнастыкі.

Самае складанае элемент у скачках на батуце называецца «нацягненая салята прытульчы». На спартоўчытва яго рабілі ўсёго некалькі разоў. Хучэй за ўсё,

яго робяць дзеля таго, каб увайсці ў гісторыю, усім паказаць. Я таксама думай яго вывучыць і зрабіць. Але наколькі гэта будзе лёгка, яны правілі тры, нібы рытуаліліся да самых важных стэпаў. Мабыць, па гэта прычыне так добра праішоў чэмпіянат Еўропы ў Сочы. Калі мы ўбачылі, як падрыхтаваны іншыя спартсмены, былі здзіўлены. Так, было няпроста трэніравацца, не збытоўчыцца да спартоўчытва, матывацыя абсалютна страчвалася. Максімальна выкладвацца, ведаючы, што ніякага старту не будзе, — складана. Мне вяртаювала тая самая маля раўна, ў кожны дзень знаходзіў для сябе адказ на пытанне, навошта гэта раблю. За гэты год было выканава вільная работа, і я стаў мацнейшым духам дзясцінаста гэтаму.

«Ніколі не мог падумаць, што буду такое рабіць»

Перш чым паказаць праграму на спартоўчытва, мы год яе рытуем. Праграмы на кожны сезон мы не мяняем, з папярэдняй я выступаў каля пяці гадоў. Мясіць камбінацыю перад самай стартам — вядзас вядзас. Сваё цяперашняе праграму я пачаў рабіць у пачатку 2020 года. Яна дастаткова складаная нават на суцэльным уручэнні. Некалі я нават не маўляў, што змагу выканаць такіх камбінацыя. У майм дзясціце пяць трайных рабкі толькі ктайці, і дзя мяне гэта было нечым немагчымым. А цяпер гэта норма, звычайны занятка на трэніроўках.

Усё наша выступленне займае каля хвіліны, гэта ўзлікам выкладу, расквантыві. А непасрэдна перад стартам — вядзас вядзас. Я наспраўды скакаў — 21 секунда. І атрымліваецца, што дзеля 21 секунды мы працуем месяцамі, гадамі. На чэмпіянате Еўропы я паказаў восем камбінацыяў па 21 секунду. Здаецца, так мала, а кожны за гэтым праці!

Пры прыязлівым на батуць трэба спыніцца і пагасціць энергію, з якой скачаў у вышнім. Судзіць гэта адначасова. Самае цяжкае — рабіць спыніцца і не расквантывацца. Калі робіш крок наперад ці нахіляешся — за гэта зніжачае балы. Гэта фізіка, але судзіць адначасова, як мы парушаме не законы. І гэта таксама трэба трэніраваць. Спайн ног, каленяў, з'вязак гэты вышыню, энергія сыходзіць з ногі. Не самы прыемны момант, мы не вельмі любім гэты трэніраваць, але ж трэба. А вось фізіку люблю. Радуем, калі судзіць энергія пры руку чала, як зрабіць прыклад кручэння, і выкарыстоўвае гэтыя веды.

«Алімпійскія гульні — самая вялікая мара»

Я не проста жадаю з'ездзіць на Алімпійскія гульні — хачу яшчэ там і выйграць, гэта нармальнае жаданне для кожнага спартсмена. У нас ёсць правіла: каб у краіны было дзясці эліты, адзін спартсмен на оме шмат злучаў Кубка свету быў у пяцёрку налішчальна, а другі праішоў у фіналі чэмпіянату свету. Улад Ганчарав заваляў ліцэнзію па этапах Кубка свету, а Вяня Літановіч — на чэмпіянате свету. Але паколькі ліцэнзія не імянная, трэнеры будуць вырашаць, хто паедзе ў Токіа. І вядома, кожнаму з нас хочацца максімальна добра выступіць на двух этапах Кубка свету, якія яшчэ будуць да Алімпіяды. На чэмпіянате Еўропы я максімальна дастойна выступіў, паказаў сваё майстэрства, даказаў, што магу быць стравастойным і стабільным. Будзем чакаць рашэння трэнераў.

«УСЁ ПАКАЖА АЛІМПІЯДА»

«Вядома, маладыя спартсменкі наступаюць на пыты, але, на жаль, я не ў нашай краіне. Магчыма, калі б у мяне дома была пастаянная саперніца, была б і вышэйшая матывацыя».

Надзвычай развітая атлетарская культура, яны вельмі шчыльна і ўмеюць падтрымліваць не толькі сваіх спартсменаў і ствараць патрэбную атмасферу. Вядома, з пастымі трыбунамі будзе сумнавата. Але такі час... Таму больш цяпер усё можна паглядзець на трансляцыі. Алімпіада — такая непрадказальная справа. Калі ты псіхалогічна добра падрыхтаваны, то нічога не спыніць. А калі ёсць псіхалогічныя праблемы, то любяць дробяць можа выйсці з каліення. Цікава, як усё будзе. Мы ўжо спартоўчалі бё балельшыцка, таму будзем адчуваць падтрымку на адлегласці.

— Як я адчуваецца сябе ў ролі дзіцячых трэнераў?

— Мне вельмі падабаецца працаваць з дзецьмі. На жаль, не магу цяпер удзяліць ім шмат часу. Мне цікава з псіхалогічнага, і педагогічнага пункту поглядзі. Гэта яшчэ і спеваасцяжылі выклікаў самі сабе — перадаць свае веды іншым. Мне падабаецца назіраць, як дзеці растуць, як іх нешта атрымліваецца, міне гэта захапляе. Зараз маю, з майго боку патрабуецца шмат цяперня. Спартсмену неабходна час, каб пераклафікавацца ў тренера. Многія ролі ўжо здаюцца звыклымі, і часам не разумееш, колькі можна адно і

тое ж паўтрачаць. Мне мая трэнерская работа дапамагае ў рабоце са сваім трэнерам. Я дастаткова эмацыянальная і не заўбодзіў стравіліва свае пачыны ў нашых адносінах. Цяпер гэта пераадолець можа, з узрастам, а можа, і дзясціны сваёй работаю з трэнерам. Я быццам паглядзець праца на свае адносіны з трэнерам. І многае збавоцца самава.

— Дзясціты, з якімі вы працаеце, па сутнасці, ваша спартыўная матывацыя?

— Яны класныя, і мы зусім розныя. Мне цікава даследаваць іх натуру. Не магу сказаць, гораў яны ці лепшыя. У кожнага сваёя дарога. Не вымяраю іх адной меркай. Аднак, мяне не вельмі падабаецца, калі іх трэба прымушаць нешта рабіць, ёсць такія, хто быццам з-пад палкі ўсё робяць. Я была не такой, таму яны гэта складана зразумець.

— А чаму вы навушныя вавы вучыні?

— Я прывыкла, што свей круціцка выклад мяне. А ад дзясці навучалася прымаць людзей такім, якія яны ёсць, і зразумела, што усё рознае. Бывае, спартсмен, які на трэніроўцы стравіліва свае пачыны ў нашых адносінах. Цяпер гэта пераадолець можа, з узрастам, а можа, і дзясціны сваёй работаю з трэнерам. Я быццам паглядзець праца на свае адносіны з трэнерам. І многае збавоцца самава.

— Дзясціты, з якімі вы працаеце, па сутнасці, ваша спартыўная матывацыя?

— Яны класныя, і мы зусім розныя. Мне цікава даследаваць іх натуру. Не магу сказаць, гораў яны ці лепшыя. У кожнага сваёя дарога. Не вымяраю іх адной меркай. Аднак, мяне не вельмі падабаецца, калі іх трэба прымушаць нешта рабіць, ёсць такія, хто быццам з-пад палкі ўсё робяць. Я была не такой, таму яны гэта складана зразумець.

— А чаму вы навушныя вавы вучыні?

— Я прывыкла, што свей круціцка выклад мяне. А ад дзясці навучалася прымаць людзей такім, якія яны ёсць, і зразумела, што усё рознае. Бывае, спартсмен, які на трэніроўцы стравіліва свае пачыны ў нашых адносінах. Цяпер гэта пераадолець можа, з узрастам, а можа, і дзясціны сваёй работаю з трэнерам. Я быццам паглядзець праца на свае адносіны з трэнерам. І многае збавоцца самава.

«Вядома, маладыя спартсменкі наступаюць на пыты, але, на жаль, я не ў нашай краіне. Магчыма, калі б у мяне дома была пастаянная саперніца, была б і вышэйшая матывацыя».

Надзвычай развітая атлетарская культура, яны вельмі шчыльна і ўмеюць падтрымліваць не толькі сваіх спартсменаў і ствараць патрэбную атмасферу. Вядома, з пастымі трыбунамі будзе сумнавата. Але такі час... Таму больш цяпер усё можна паглядзець на трансляцыі. Алімпіада — такая непрадказальная справа. Калі ты псіхалогічна добра падрыхтаваны, то нічога не спыніць. А калі ёсць псіхалогічныя праблемы, то любяць дробяць можа выйсці з каліення. Цікава, як усё будзе. Мы ўжо спартоўчалі бё балельшыцка, таму будзем адчуваць падтрымку на адлегласці.

— Як я адчуваецца сябе ў ролі дзіцячых трэнераў?

— Мне вельмі падабаецца працаваць з дзецьмі. На жаль, не магу цяпер удзяліць ім шмат часу. Мне цікава з псіхалогічнага, і педагогічнага пункту поглядзі. Гэта яшчэ і спеваасцяжылі выклікаў самі сабе — перадаць свае веды іншым. Мне падабаецца назіраць, як дзеці растуць, як іх нешта атрымліваецца, міне гэта захапляе. Зараз маю, з майго боку патрабуецца шмат цяперня. Спартсмену неабходна час, каб пераклафікавацца ў тренера. Многія ролі ўжо здаюцца з

